

สรุปสาระสำคัญกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา ตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. 2560 - 2564

วิสัยทัศน์ : "องค์กรเกษตรกรเครือข่ายเข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทั่วถึง เกษตรกรพึ่งตนเองได้"

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 1.1 การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและยุวเกษตรกร	กลยุทธ์ที่ 1.2 การสนับสนุนส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร
ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
1.1.1) สร้างความเข้มแข็งบนพื้นฐานการพัฒนาตนเองของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งพัฒนากลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่มีศักยภาพและความพร้อมเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสมาชิกทำเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.2.1) ให้เกษตรกรมีโอกาสเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร โดย - บูรณาการหน่วยงานร่วมพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เกษตรกรเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย - ถ่ายทอดความรู้การใช้ It แก่เกษตรกร เพื่อสามารถศึกษาหาข้อมูลที่เพิ่มประโยชน์ต่อการวางแผนผลิต การตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่ม
1.1.2) สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มยุวเกษตรกร โดยการสนับสนุนของภาคีภาคส่วนต่างๆ	1.2.2) การพัฒนาองค์ความรู้เกษตรกร โดย - สร้างองค์ความรู้ให้เกษตรกรคิดเป็นระบบด้านการจัดการฟาร์ม การดำเนินธุรกิจรูปกลุ่ม การเพิ่มมูลค่า โดย จัดให้มีหลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้เกษตรกรอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน ถึงขั้นสูงสุด สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
ในพื้นที่	
มุ่งพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงให้เข้มแข็ง โดย	1.2.3) สนับสนุนเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้าสู่ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น โดย เสนอให้สถานศึกษาปรับแผนการสอน มุ่งให้เยาวชนเป็นเจ้าของฟาร์ม
- ประสานกระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้ด้าน "สหกรณ์" และ "แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง"	1.2.4) พัฒนาองค์ความรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ในด้านการผลิตปัจจัยการผลิต การแปรรูป การจัดการ เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยสั่งตัด สารชีวภัณฑ์และเทคโนโลยี ซึ่งช่วยลดต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตรวจวัดคุณภาพดินก่อนใส่ปุ๋ย
- สนับสนุนเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ และสนใจอาชีพเกษตรให้มีโอกาสศึกษาและฝึกปฏิบัติ จากศูนย์สัมมาชีพต้นแบบ/ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือตามที่สนใจ เพื่อนำกลับไปประกอบอาชีพ	1 ✓

หมายเหตุ : 1 ✓ ข้อเสนอเพิ่มเติมจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2 ✓ ข้อเสนอเพิ่มเติมจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปสาระสำคัญกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา ตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. 2560 - 2564

วิสัยทัศน์ : "องค์กรเกษตรกรเครือข่ายเข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทั่วถึง เกษตรกรพึ่งตนเองได้"

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ 2.1 การส่งเสริมพัฒนาคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดิน	กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม	กลยุทธ์ที่ 2.3 การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ	กลยุทธ์ที่ 2.4 การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรและการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกิน และการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบกรเกษตร
และที่ดิน โดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตน	2.2.1) พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานเดิม และแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้เพิ่มปริมาณกักเก็บน้ำ	สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร	เกษตรกรและการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกิน และการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบกรเกษตร
2.1.1) เสนอร่างพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดิน 5 ฉบับ ได้แก่ (1) พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดิน และทรัพยากร (2) พระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน (3) พระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า (4) พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม (5) กฎหมายคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม	2.2.2) เพิ่มแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยเพิ่มแหล่งน้ำชลประทานจาก 29 ล้านไร่เป็น 37 ล้านไร่ หรือจาก 20 % เป็น 25 %	2.3.1) ผลักดันให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากร โดยให้ออกกฎหมายภาคประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2.4.1) เสนอร่างพระราชบัญญัติสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ.....
ระดับของประเทศไทย	2.2.3) เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำแบบเบ็ดเสร็จเป็นวาระแห่งชาติ	จัดทำแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ และเขตอนุรักษ์ให้ชัดเจน ปรับปรุงโครงสร้างให้เกษตรกรมีส่วนร่วมกับภาครัฐ ในการแก้ไขปัญหา	2.4.2) ให้เกษตรกรมีโอกาสเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่ดิน โดยให้เกษตรกรที่อาศัยในป่าไม่มีเอกสารสิทธิ์ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่ดูแลป่าไม่ร่วมกันสำรวจพื้นที่ จำแนกเป็นเขตที่อยู่อาศัยทำกิน เขตป่าอนุรักษ์และเขตป่าเศรษฐกิจใช้ประโยชน์ร่วมกัน
(6) เสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติยกเลิกกฎ ระเบียบที่ซ้ำซ้อน	2.2.4) สนับสนุนขุดสระขนาดเล็กในไร่นา ขนาด 2,500 ลบ.ม.	2.3.2) พัฒนาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดย บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ให้ใช้ประโยชน์เหมาะสม ด้วยการตรวจสอบพื้นที่ป่ากร้าง	ให้ชุมชนร่วมกันดูแลป่าไม่ให้บุกรุกเพิ่ม เกษตรกรได้ สทก. รวมทั้งสามารถปรับปรุงพื้นที่เพื่อทำเกษตรได้ เช่น สร้างสระน้ำ
2.1.2) เสนอพระราชบัญญัติสถาบันเกษตรกรรมยั่งยืน	2.2.5) ส่งเสริมการจัดการที่ดินในเขตพื้นที่ชลประทาน	สมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ทำกิน	2.4.3) เสนอพระราชบัญญัติเกษตรกรพันธะสัญญาที่เป็นธรรม พ.ศ.....
2.1.3) เสนอยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อบริหารจัดการที่ดินที่เหมาะสมและสร้างการมีส่วนร่วม	2.2.6) การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นระบบอินทรีย์และผลิต เพื่อสร้างแรงจูงใจปรับรูปแบบการผลิต สอดคล้องกับทิศทางความต้องการของตลาด	-สนับสนุนพระราชบัญญัติธนาคารต้นไม้ -ส่งเสริมการรวมกลุ่มเอกชนตั้งบริษัทปลูกไม้เศรษฐกิจ และรัฐร่วมมือกับภาคเอกชนทำสัญญาส่งเสริมปลูกไม้ในเขตส่งเสริม	2.4.4) พัฒนาเกษตรกรยากจนตามแนวเกษตรกรรมยั่งยืน
ระดับเคลื่อนหลัก		ซึ่งบริษัทเอกชนจะทำสัญญาเช่าที่ดินกับเจ้าของที่ดินหรือเกษตรกรในเขตส่งเสริมเพื่อปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยเจ้าของที่ดินหรือเกษตรกร	
- ยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งของชุมชนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนระดับท้องถิ่น	2.2.7) ควรมีการจัดทำทะเบียนเกษตรกรที่ยั่งยืน เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายของรัฐ	อาจรับงานปลูก ดูแลรักษา ทำให้เพิ่มผลผลิต	
	สนับสนุนเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน		

สรุปสาระสำคัญของยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา ตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. 2560 - 2564

วิสัยทัศน์ : "องค์กรเกษตรกรเครือข่ายเข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทั่วถึง เกษตรกรพึ่งตนเองได้"

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร (ต่อ)

- ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการภาครัฐ	2.2.8) รัฐควรวินิจฉัยลงทุนโครงสร้าง	อุตสาหกรรมไม้ และให้ยุติการทำไม้จากป่า
เพื่อลดอุปสรรค สนับสนุนเกษตรกร	พื้นฐานด้านการพยากรณ์อากาศเพื่อการเกษตร	ธรรมชาติ รัฐจะเก็บภาษีการทำไม้ได้มากขึ้น
ยั่งยืน เช่น ปัญหาที่ดิน แหล่งน้ำ	ในระดับท้องถิ่นของภาครัฐ 1 ✓	2.3.3) วางระบบคุ้มครองป้องกันบรรเทา
หนี้สิน ฯ	2.2.9) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเกษตร	ผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมและภัย
- ยุทธศาสตร์สนับสนุนการจัดการความรู้	แม่นยำไปใช้ (การให้ในเวลาที่พืชต้องการใน	ธรรมชาติ โดยจัดให้มีกองทุนเยียวยา
การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมแบบมี	ช่วงเวลาที่เหมาะสม) เพื่อลดการใช้น้ำอย่างมี	เกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบ ให้มีการเก็บภาษี
ส่วนร่วม	ประสิทธิภาพ 1 ✓	สิ่งแวดล้อม มุ่งให้ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบ
	2.2.10) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา	เสียภาษี สร้างแรงจูงใจเกษตรกรที่ลดการ
	คุณภาพของแหล่งน้ำ เนื่องจากหลายชุมชน	เผาต่อซึ่ง พื้นฟูทรัพยากรดินที่เสื่อมสภาพ
	ประสบปัญหาน้ำในชุมชนมีคุณภาพต่ำจาก	โดยนำแนวทางพระราชดำริมาแก้ไขปัญหา
	การปนเปื้อนสารกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ยเคมี น้ำเสีย	ดินเสื่อมโทรม พื้นฟูคุณภาพน้ำ ทรัพยากร
	จากฟาร์ม โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งชุมชน	ทางทะเลและชายฝั่ง พื้นฟูป่าไม้ที่ถูกบุกรุก
	1 ✓	2.3.4) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ความรู้
		และปัจจัยการผลิตเพื่อทำเกษตรที่เป็นมิตร
		กับสิ่งแวดล้อม เช่น สารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยอินทรีย์
		ปุ๋ยชีวภาพ ใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ประสิทธิภาพ
		สูงเพื่อย่อยสลายต่อซึ่ง 1 ✓
		2.3.5) ส่งเสริมการนำน้ำเสียที่บำบัดแล้ว
		กลับมาใช้ประโยชน์ในการเกษตร เพื่อลดปัญหา
		ขาดแคลนน้ำฤดูแล้ง 2 ✓
		2.3.6) ส่งเสริมให้เกษตรกรที่ทำกินบนภูเขา
		ทำเกษตรกรรมอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยทำเกษตร
		อินทรีย์และวนเกษตร 2 ✓
		2.3.7) ส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับ
		สิ่งแวดล้อม ในเรื่องการลด เลิกใช้สารเค 2 ✓

สรุปสาระสำคัญกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา ตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. 2560 - 2564

วิสัยทัศน์ : "องค์กรเกษตรกรเครือข่ายเข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทั่วถึง เกษตรกรพึ่งตนเองได้"

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร (ต่อ)

		2.3.8) ส่งเสริมการนำขยะและของเหลือใช้จาก การเกษตรมาใช้ประโยชน์ เช่น เชื้อเพลิงชีวมวล	
		2.3.9) สร้างความรู้ความเข้าใจให้ครอบคลุม ความจำเป็นของความหลากหลาย และชีวภาพ	
		ภาคเกษตร รวมถึงการอนุรักษ์ผู้ผสมเกสร การ ควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี	2 ✓

หมายเหตุ : 1 ✓ ข้อเสนอเพิ่มเติมจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2 ✓ ข้อเสนอเพิ่มเติมจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปสาระสำคัญกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา ตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. 2560 - 2564 (ต่อ)

วิสัยทัศน์ : "องค์กรเกษตรกรเครือข่ายเข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทั่วถึง เกษตรกรพึ่งตนเองได้"

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และการรักษาเสถียรภาพด้านราคาสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเป็นธรรมด้านราคา	กลยุทธ์ที่ 3.2 การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา	กลยุทธ์ที่ 3.3 การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรเชื่อมโยง
ผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้	พันธกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และ	และพัฒนาความร่วมมือในการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป
สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด	การถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัยและพัฒนาเพื่อ	การตลาดและการบริโภคเพื่อการยังชีพ ระหว่างเครือข่ายองค์กร
3.1.1) การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม เชื่อมโยงตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย ชั้นที่ 1 (ปี 2560 - 2562) จัดทำโครงการนำร่องพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม	ประโยชน์ทางเกษตรกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม	เกษตรกรกับภาครัฐ และเอกชน
สำหรับพืชเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ เช่น ข้าว ยางพารา	3.2.1) ปกป้อง คุ้มครองและรักษาภูมิปัญญาพันธกรรมพืชและสัตว์	3.3.1) การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิด
ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง อ้อยและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อ	ท้องถิ่น โดย จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาพันธกรรมพืชและสัตว์ จัดตั้ง	สินค้า โดย มุ่งให้เกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกัน รวมกลุ่ม
เพิ่มมูลค่า ยกระดับรายได้เกษตรกร ให้เป็น "ผู้ประกอบการ	หน่วยถาวรเผ่าระวังพิทักษ์ภูมิปัญญาไทย ให้ความรู้คนไทยด้าน	ระดมความเห็นพัฒนาแก้ไขปัญหาตามลักษณะเฉพาะแต่ละชนิดของ
เกษตรอุตสาหกรรม" ตั้งแต่การผลิต แปรรูป จนถึงการตลาด	ภูมิปัญญา/ลิขสิทธิ์/สิทธิบัตร	สินค้า ซึ่งแตกต่างกัน
3.1.2) การประกันความเสี่ยงในการผลิตและราคาผลผลิต	3.2.2) พัฒนาการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดย พัฒนayaแผนไทย	-สร้างความเข้มแข็งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้าระดับอำเภอๆ
โดย	จากสมุนไพร สร้างระบบการผลิตพืชสมุนไพร เพื่ออุตสาหกรรมครบ	ละ 2 กลุ่ม จัดทำแผนการผลิตและแผนความต้องการ
- จัดให้มีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรให้ได้รับการชดเชย	วงจร ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ให้มีคุณภาพ	-เลือกตั้งกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้าระดับอำเภอ
เยียวยา บรรเทาความเสียหายจากความเสี่ยงภัยต่างๆ	- สนับสนุนต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดผลเชิงพาณิชย์มากขึ้น	พร้อมรวมแผนการผลิตและแผนความต้องการสนับสนุนปัจจัยการผลิต/สินเชื่อ/องค์ความรู้และการตลาด
ระหว่างขั้นตอนการผลิต แปรรูป ถึงการตลาด โดยเริ่มจาก	- ให้หน่วยงานเจ้าของผลงานวิจัย นำผลงานวิจัยที่ผ่านการรับรอง	-สร้างความเข้มแข็งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้าระดับจังหวัด
ปรับปรุง "เงื่อนไขระบบประกันภัยพืชผล" ให้มีประสิทธิภาพ	แล้ว ทำการผลิต จำหน่ายราคาที่เป็นธรรม หรือเผยแพร่ให้	และระดับประเทศ
และขยายขอบเขตประกันภัยรายพืชผลให้ครอบคลุมกว่า	องค์กรเกษตรกรผลิตใช้เอง หรือจำหน่ายสมาชิก	3.3.2) สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในการใช้ข้อมูล
ปัจจุบัน	3.2.3) ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยด้านการเกษตร โดย	ร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ความมั่นคงได้มีโอกาสพัฒนาตาม
- จัดให้มี "กองทุนรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร" โดย	- พัฒนาศักยภาพนักวิจัยท้องถิ่น เช่น ราษฎรเกษตร เกษตรกรต้น	ศักยภาพ สภาพภูมิประเทศ ดำเนินการตามแนวทางโครงการปิดทองหลังพระ
รวมสำหรับทุกรายสินค้า หรือแยกเป็นกองทุนเฉพาะ	แบบ หรือผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประดิษฐ์ คิดค้นสนับสนุน	ตั้งแต่
รายสินค้า โดยรัฐ + ภาคเอกชน + เกษตรกร/องค์กร	ให้มีการต่อยอดวิจัย หรือสร้างนวัตกรรมใหม่	-ให้ชุมชนมีส่วนร่วมสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจครัวเรือน แหล่งน้ำ
เกษตรกรร่วมสมทบตามความเหมาะสม	- สนับสนุนงานวิจัยเชิงบูรณาการ เช่น วิจัยเพื่อพัฒนาสินค้าเกษตร	สภาพดินฯ แล้วนำข้อมูลเสนอให้ที่ประชุมชาวบ้านร่วมกันกำหนด
	ครบวงจร แผนงานวิจัยเพื่อนำไปกำหนดนโยบาย เช่น การใช้พื้นที่	แนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา
	เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด งานวิจัยพลังงานทดแทน	-ดำเนินการพัฒนา 3 ระยะ "อยู่รอด" "มีอาหารกินตลอดปี" และ
3.1.3) การจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าและเครือข่าย โดย	งานวิจัยรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านตลาด	"พอเพียง" ใช้หนี้หมด มีรายได้สม่ำเสมอ ท้ายสุด "ยั่งยืน" มีเงินออม
ให้เกษตรกรรายย่อยมีช่องทางทางการตลาดมากขึ้น ให้เชื่อม	3.2.4) ระบบการศึกษาและเรียนรู้สำหรับเกษตรกร โดยสร้าง	มีภูมิคุ้มกัน
เครือข่ายตลาด จากหมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบเกษตรจากการปฏิบัติจริงในไร่นา	
	รวมทั้งการทำธุรกิจ ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร	

สรุปสาระสำคัญของยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา ตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. 2560 - 2564 (ต่อ)

วิสัยทัศน์ : "องค์กรเกษตรกรเครือข่ายเข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทั่วถึง เกษตรกรพึ่งตนเองได้"

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และการรักษาเสถียรภาพด้านราคาสินค้าเกษตร

-ส่วนระดับภาพจัดตั้ง "ศูนย์กระจายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ เกษตรประจำภูมิภาค" เริ่มสองภูมิภาคก่อน	ให้เข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ 3.2.5) เชื่อมโยงกับสถาบันวิจัยในหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการ	3.3.3.) การสร้างความเป็นเอกภาพของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร โดยเสนอ แก้ไขเชิงโครงสร้าง ควรมีองค์กรเกษตรกรประเภทเดียวตั้งแต่ระดับตำบล/ /อำเภอ/จังหวัด
- ชั้นที่ 2 (ปี 2563-2564) ขยายผลตั้งศูนย์กระจายสินค้าและ เครือข่ายให้ครบ 4 ภาค	ศึกษาและเอกชนดำเนินงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยองค์กรเกษตรกร เป็นผู้เสนอโจทย์วิจัย ร่วมวิจัยทดสอบ และนำผลงานวิจัย ไปใช้ประโยชน์ ¹ ✓	-เกิดความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ ลดต้นทุนต่อหน่วย ลดความ ซ้ำซ้อน สามารถบูรณาการหน่วยงานไปส่งเสริมสนับสนุนได้ทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ
3.1.4) จัดตั้งบริษัทจัดการส่งออกสินค้าเกษตรรายผลผลิต/ ผลิตภัณฑ์ และศูนย์กระจายสินค้าเกษตรในประเทศเป้าหมาย	3.2.6) ภาครัฐควรลงทุนในระบบบริหารจัดการเชื้อพันธุกรรมพืช และสัตว์ ทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น รวมทั้งยกระดับหน่วยงาน	
- ทดรองนำร่อง จัดตั้งบริษัทส่งออกสินค้าเกษตร พร้อมจัดตั้ง ศูนย์กระจายสินค้าเกษตรในต่างประเทศ ซึ่งเป็นตลาด	รวมทั้งยกระดับหน่วยงานรัฐที่ดูแลเชื้อพันธุกรรม และปรับปรุงพันธุ์ ของรัฐให้เชื่อมโยงกัน สามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐานสากล	
หลักสินค้าที่พึ่งการส่งออก เช่น ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าว ลงทุนโดยรัฐ + เอกชน + เกษตรกร/องค์กรเกษตรกร รวมทั้ง ให้มีกรรมการบริหารจาก 3 ฝ่ายที่เหมาะสม		

หมายเหตุ : 1 ✓ ข้อเสนอเพิ่มเติมจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคการเกษตร และการสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการด้านกองทุนการเกษตร

กลยุทธ์ที่ 4.1 การเสนอแนะแนวทางการเข้าถึงแหล่งทุน และการแก้ไข	กลยุทธ์ที่ 4.2 การปรับปรุงบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับ
ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร	การเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับความช่วยเหลือเกษตรกรอย่าง
4.1.1) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย	ครบวงจรและลดความซ้ำซ้อนรวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์
ภาคีรัฐและสภาเกษตรกรแห่งชาติร่วมรณรงค์ ค่านิยมใหม่ ของเกษตรกรไทย	ดังกล่าว
"ขยัน ประหยัด คือ คุณสมบัติของเกษตรกรไทย"	4.2.1) ปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่มีอยู่เดิม เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึง
-ให้คณะผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรตำบล รวมกลุ่มใช้ระบบสหกรณ์ ส่งเสริมเกษตร	กองทุน และได้รับการช่วยเหลือที่ครอบคลุมด้านต่างๆมากขึ้น โดย
ผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์	-จัดทำฐานข้อมูลกองทุนเกี่ยวกับการเกษตรที่มีในปัจจุบัน จัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์
-รณรงค์การออมของเกษตรกร ตั้งแต่เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ	ของกองทุน เช่น เพื่อจัดหาปัจจัยการผลิต เพื่อสนับสนุนการแปรรูปการตลาด
-สถานศึกษารัฐและเอกชนในท้องถิ่น จัดหลักสูตรการส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อ	-ประชุมหารือเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องวิเคราะห์เสนอแนวทางปรับปรุง/ควรวางกองทุนที่
ด้านการเกษตร จบมาเป็นผู้สืบทอดอาชีพ รวมทั้งส่งเสริมให้มีที่ดินทำกินสำหรับ	มีวัตถุประสงค์ช่วยเหลือเกษตรกรคล้าย/ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งควรปรับปรุงขอบเขตให้บริการ
เกษตรกรรุ่นใหม่	กองทุนแก่เกษตรกรครบวงจร ให้บริการเทคนิควิชาการควบคู่ไปกับการให้เงินทุน
4.1.2) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ โดย	-เน้นช่วยเหลือเกษตรกรที่รวมตัวเป็นกลุ่ม/องค์กรและเสนอโครงการของกลุ่ม/องค์กร
- ประชาสัมพันธ์ถึงหมู่บ้าน ชุมชน ให้เกษตรกรและผู้ยากจนที่เป็นหนี้ในระบบ	ขอสนับสนุน แทนเสนอเป็นรายบุคคลซึ่งไม่เกี่ยวข้องกัน
เพื่อให้ผู้มีหนี้รับทราบหลักเกณฑ์การช่วยเหลือ และช่องทางการยื่นเรื่องเสนอ	4.2.2) พัฒนาแหล่งทุนขนาดย่อมต่างๆในชุมชน ยกย่องเป็น "กองทุนพัฒนาเกษตรกร/
หน่วยงานแก้ไข	เกษตรกรกรรม" ในแต่ละชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการให้ความ
- เพิ่มโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกรรายย่อย/กลุ่ม/องค์กร ที่จะดำเนินธุรกิจ	ช่วยเหลือเกษตรกร
เกษตรอุตสาหกรรม โดยผ่อนปรนเงื่อนไขหลักประกันเงินกู้ เป็นพิจารณาความเป็น	-บริหารโดยเกษตรกรและคนในชุมชนชนบท เพื่อประโยชน์แก่เกษตรกรและคนในชุมชน
ไปได้ของแผนธุรกิจ และใช้เครื่องจักรกลที่จะขอกู้ซื้อเป็นหลักประกันได้	-พัฒนาความพร้อม บุคลากรและระบบงานของกองทุนขนาดย่อมในชุมชนที่ยกระดับ
4.1.3) สร้างโอกาสไม่กลับไปมีภาระหนี้สิน โดยภาครัฐสร้างความหลากหลายทาง	เป็นกองทุนพัฒนาเกษตรกร/เกษตรกรกรรม
เลือกในลักษณะตัวอย่างเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จทั้งพืช สัตว์ของเกษตรกรในพื้นที่	
เป็นทางเลือกให้เกษตรกรตัดสินใจ	
4.1.4) การวิจัยเชิงสังคมโดยเกษตรกรมีส่วนร่วมได้เรียนรู้ผ่านการศึกษาสาเหตุของ	
ปัญหา วิธีแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา ผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปเสนอการกำหนด	
มาตรการในการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่เหมาะสมต่อไป 1 ✓	
	หมายเหตุ : 1 ✓ ข้อเสนอเพิ่มเติมจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี